

SPOROČILO KOMISIJE

Navodila Evropske komisije v zvezi z izhodiščnimi poročili na podlagi člena 22(2) Direktive 2010/75/EU o industrijskih emisijah

(2014/C 136/03)

VSEBINA

1. Uvod	3
2. Cilj teh navodil	4
3. Obseg teh navodil	4
4. Pravne določbe, ki se nanašajo na izhodiščno poročilo	4
4.1 Upošteveno besedilo v direktivi IED	4
4.2 Ključni izrazi in besedne zveze, uporabljeni v direktivi IED	6
4.3 Direktiva o odlagališčih	6
5. Faze priprave izhodiščnega poročila	7
5.1 Faza 1: Opredelitev nevarnih snovi, ki se trenutno uporabljajo ali nastajajo v obratu ali jih ta izpušča	9
5.2 Faza 2: Opredelitev zadevnih nevarnih snovi	9
5.3 Faza 3: Ocena možnosti onesnaženja na lokaciji obrata	10
5.4 Faza 4: Podatki o zgodovini lokacije	11
5.5 Faza 5: Okoljske danosti	12
5.6 Faza 6: Opredelitev značilnosti lokacije	13
5.7 Faza 7: Raziskava lokacije	13
5.8 Faza 8: Izdelava izhodiščnega poročila	15
Dodatek – Izhodiščna raziskava in kontrolni seznam za poročilo	17

1. UVOD

Člen 22(1) Direktive 2010/75/EU o industrijskih emisijah (direktiva IED) določa, da „[b]rez poseganja v Direktivo 2000/60/ES, Direktivo 2004/35/ES, Direktivo 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem⁽¹⁾ in ustreznim pravom Unije o varstvu tal, pristojni organ ob dokončnem prenehanju dejavnosti določi pogoje v dovoljenju, da se zagotovi skladnost z odstavkoma 3 in 4 tega člena“.

Člen 22(2) do (4) vsebuje določbe za dokončno prenehanje dejavnosti, ki vključujejo uporabo, proizvodnjo ali izpust zadevnih nevarnih snovi, da se prepreči ali omeji morebitno onesnaženje tal in podtalnice s takimi snovmi. Ključno orodje v zvezi s tem je priprava „izhodiščnega poročila“. Če dejavnost vključuje uporabo, proizvodnjo ali izpust zadevnih nevarnih snovi ter ob upoštevanju možnosti onesnaženja tal in podtalnice, je treba pripraviti izhodiščno poročilo, preden začne obrat delovati ali preden je dovoljenje za obrat posodobljeno prvič po 7. januarju 2013. Poročilo bo podlaga za primerjavo s stanjem onesnaženja po dokončnem prenehanju dejavnosti. Če informacije, zbrane v skladu z drugim nacionalnim pravom ali pravom Unije, odražajo stanje v času priprave poročila, se lahko vključijo v izhodiščno poročilo ali se temu poročilu priložijo.

V členu 3(19) direktive IED je pojasnjeno, da mora izhodiščno poročilo zagotavljati informacije o stanju onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi.

⁽¹⁾ UL L 372, 27.12.2006, str. 19.

V členu 22(2) je določeno, da mora izhodiščno poročilo vsebovati vsaj naslednje informacije:

- „(a) informacije o trenutni uporabi lokacije in, če je mogoče, njeni pretekli uporabi;
- (b) če so na voljo, obstoječe informacije o meritvah tal in podtalnice, ki odražajo stanje v času priprave poročila oziroma nove meritve tal in podtalnice, ob upoštevanju možnosti onesnaženja tal in podtalnice s tistimi nevarnimi snovmi, ki se uporabljajo ali nastajajo v zadevnem obratu ali jih ta izpušča“.

V skladu z zadnjim pododstavkom člena 22(2) direktive IED „Komisija pripravi navodila glede vsebine izhodiščnega poročila“.

Navedena navodila so oblikovana v tem sporočilu, države članice pa naj bi jih uporabljale pri izvajanju direktive IED. Uporabljala jih bo tudi Komisija, ko bo ocenjevala informacije v zvezi z izhodiščnim poročilom v poročilih držav članic o izvajanju direktive IED.

Šteje se, da se ta navodila lahko na splošno uporabljajo za vse obrate, ki spadajo v področje uporabe poglavja II direktive IED. Vendar je pri odločanju o postopku za pripravo izhodiščnega poročila na ravni obrata pomembno, da se upošteva potreba po čim večji izčrpnosti takega poročila. V upravljavčevem interesu je zagotoviti, da je stanje onesnaženja tal in podtalnice, opredeljeno v izhodiščnem poročilu, opisano dovolj podrobno, saj se bodo te informacije uporabile za določitev, katero onesnaženje je bilo še povzročeno med delovanjem zadevnega obrata od izdelave izhodiščnega poročila.

2. CILJ TEH NAVODIL

Cilj teh navodil je praktično pojasniti besedilo in namen direktive IED, tako da bi jo države članice izvajale usklajeno. Vendar ta navodila ne pomenijo pravno zavezujoče razlage direktive IED. Edino pravno zavezujoče besedilo ostaja sama direktiva IED. Poleg tega lahko uradno razlago direktive IED zagotovi samo Sodišče Evropske unije.

3. OBSEG TEH NAVODIL

Ta navodila vsebujejo informacije o pravnih določbah v zvezi z izhodiščnim poročilom in se nanašajo na naslednje elemente člena 22 direktive IED, ki jih je treba obravnavati v izhodiščnem poročilu:

- (i) določitev, ali je treba izdelati izhodiščno poročilo;
- (ii) načrtovanje izhodiščnih preiskav;
- (iii) načrtovanje strategije vzorčenja;
- (iv) pripravo izhodiščnega poročila.

Ta navodila ne zajemajo tistih elementov člena 22, ki se nanašajo na ukrepe, potrebne ob dokončnem prenehanju dejavnosti, kot so opisani v členu 22(3) in (4).

4. DOLOČBE, KI SE NANAŠAJO NA IZHODIŠČNO POROČILO

4.1 Upošteveno besedilo v direktivi IED

V zvezi z izhodiščnimi poročili so upošteveni naslednji ključni elementi iz besedila direktive IED.

Člen 3 – Opredelitve

(2) „onesnaževanje“ pomeni neposredno ali posredno vnašanje snovi, vibracij, toplote ali hrupa v zrak, vodo ali tla, ki je posledica človekove dejavnosti in lahko škoduje zdravju ljudi ali kakovosti okolja, poškoduje materialno lastnino ali škoduje ali posega v uživanje in druge dovoljene rabe okolja;

(3) „obrat“ pomeni nepremično tehnično enoto, v kateri poteka ena ali več dejavnosti, ki so navedene v Prilogi I ali v delu 1 Priloge VII, in katere koli z njimi neposredno povezane dejavnosti na istem mestu, ki so tehnično povezane z dejavnostmi, ki so navedene v teh prilogah in bi lahko vplivale na emisije in onesnaževanje;

(18) „nevarne snovi“ pomeni snovi ali zmesi, kot so opredeljene v členu 3 Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi;

(19) „izhodiščno poročilo“ pomeni informacije o stanju onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi;

(20) „podtalnica“ pomeni podzemno vodo, kot je opredeljena v točki 2 člena 2 Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike;

(21) „tla“ pomeni vrhnjo plast zemeljske skorje med kamninami in površino. Tla sestavljajo mineralni delci, organske snovi, voda, zrak in živi organizmi.

Člen 12 – Vloge za dovoljenje

(1) Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da vloga za dovoljenje vključuje opis:

(d) stanja na kraju obrata;

(e) kjer je primerno, izhodiščnega poročila skladno s členom 22(2).

Člen 22 – Zaprtje lokacije

(2) Če dejavnost vključuje uporabo, proizvodnjo ali izpust zadevnih nevarnih snovi ter ob upoštevanju možnosti onesnaženja tal in podtalnice na območju obrata, upravljavec pripravi izhodiščno poročilo in ga predloži pristojnemu organu, preden začne z obratovanjem obrata ali preden je dovoljenje za obrat posodobljeno prvič po 7. januarju 2013.

Izhodiščno poročilo vsebuje informacije, ki so potrebne za določitev stanja onesnaženja tal in podtalnice, s čimer se izvede količinska primerjava s stanjem po dokončnem prenehanju dejavnosti.

Izhodiščno poročilo vsebuje vsaj naslednje informacije:

(a) informacije o trenutni uporabi lokacije in, če je mogoče, njeni pretekli uporabi;

(b) če so na voljo, obstoječe informacije o meritvah tal in podtalnice, ki odražajo stanje v času priprave poročila oziroma nove meritve tal in podtalnice, ob upoštevanju možnosti onesnaženja tal in podtalnice s tistimi nevarnimi snovmi, ki se uporabljajo ali nastajajo v zadevnem obratu ali jih ta izpušča.

Če informacije, zbrane v skladu z drugim nacionalnim pravom ali pravom Unije, izpolnjujejo zahteve tega odstavka, se lahko vključijo v predloženo izhodiščno poročilo ali se temu poročilu priložijo.

Komisija pripravi navodila glede vsebine izhodiščnega poročila.

(3) Ob dokončnem prenehanju dejavnosti upravljavec oceni stanje onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi, ki so se uporabljale ali nastajale v obratu ali jih je ta izpuščal. Če je obrat v primerjavi s stanjem, določenim v izhodiščnem poročilu iz odstavka 2, povzročil znatno onesnaženje tal ali podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi, upravljavec sprejme potrebne ukrepe za reševanje problema tega onesnaženja, da bi se lokacija povrnila v navedeno stanje. V ta namen se lahko upošteva tehnična izvedljivost takšnih ukrepov.

Brez poseganja v prvi pododstavek, ob dokončnem prenehanju dejavnosti in v primeru, da onesnaženje tal in podtalnice na lokaciji predstavlja znatno tveganje za zdravje ljudi in okolje – pri čemer je onesnaženje posledica izvajanja dovoljenih dejavnosti s strani upravljavca, preden je dovoljenje za obrat posodobljeno prvič po 7. januarju 2013 – in ob upoštevanju pogojev, veljavnih za lokacijo obrata in določenih v skladu s točko (d) člena 12(1), upravljavec sprejme potrebne ukrepe za odstranitev, nadzor, obvladovanje ali zmanjševanje zadevnih nevarnih snovi, tako da lokacija, ob upoštevanju njene sedanje ali odobrene prihodnje rabe, ne predstavlja več takšnega tveganja.

(4) Če se od upravljavca ne zahteva, da pripravi izhodiščno poročilo iz odstavka 2, upravljavec ob dokončnem prenehanju dejavnosti sprejme potrebne ukrepe za odstranitev, nadzor, obvladovanje ali zmanjševanje zadevnih nevarnih snovi, tako da lokacija ob upoštevanju njene sedanje ali odobrene prihodnje rabe ne predstavlja nobenega pomembnega tveganja za zdravje ljudi ali okolje zaradi onesnaženja tal in podtalnice kot posledice dovoljenih dejavnosti in ob upoštevanju pogojev, veljavnih za lokacijo obrata, in določenih v skladu s točko (d) člena 12(1).

4.2 Ključni izrazi in besedne zveze, uporabljeni v direktivi IED

V teh navodilih so za boljše razumevanje izrazov, uporabljenih v direktivi IED, zagotovljena naslednja pojasnila.

„Zadevne nevarne snovi“ (člen 3(18) in člen 22(2), prvi pododstavek) so tiste snovi ali zmesi, opredeljene v členu 3 Uredbe (ES) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi (uredba CLP), ki lahko zaradi svoje nevarnosti, mobilnosti, obstojnosti in biorazgradljivosti (ter drugih lastnosti) onesnažijo tla ali podtalnico ter se uporabljajo ali nastajajo v obratu in/ali jih ta izpušča.

„Možnost onesnaženja tal in podtalnice na območju obrata“ (člen 22(2), prvi pododstavek) zajema vrsto pomembnih elementov. Prvič, v izhodiščnem poročilu je treba ustrezno upoštevati količine zadevnih nevarnih snovi – če se na območju obrata uporabljajo, nastajajo ali izpuščajo zelo majhne količine, potem bo možnost onesnaženja verjetno nepomembna za pripravo izhodiščnega poročila. Drugič, v izhodiščnih poročilih je treba upoštevati lastnosti tal in podtalnice na območju obrata ter vpliv teh lastnosti na možnost onesnaženja tal in podtalnice. Tretjič, pri obstoječih obratih se lahko upoštevajo njihove značilnosti, če so take, da je onesnaženje praktično nemogoče.

Izraz **„onesnaženje“** se razume tako, da je medsebojno zamenljiv z izrazom **„onesnaževanje“**, kot je opredeljen v členu 3(2) direktive IED.

„Količinska primerjava“ (člen 22(2), drugi pododstavek) pomeni, da mora biti mogoče primerjati obseg in stopnjo onesnaženja, ugotovljena v izhodiščnem poročilu, s stanjem ob dokončnem prenehanju dejavnosti. Z uporabo tega izraza v členu 22(2) so torej izključene zgolj kvalitativne primerjave. V upravljavčevem interesu je zagotoviti, da so izračuni in meritve dovolj točni in natančni, da omogočajo smiselno primerjavo ob dokončnem prenehanju dejavnosti.

„Informacije, ki so potrebne za določitev stanja onesnaženja tal in podtalnice“ (člen 22(2), drugi pododstavek) se razumejo tako, da vključujejo vsaj naslednja elementa:

- informacije o trenutni uporabi lokacije in, če je mogoče, njeni pretekli uporabi. V okviru te zahteve je treba izraz **„če je mogoče“** razumeti tako, da so take informacije o pretekli uporabi dostopne upravljavcu obrata, pri čemer je treba upoštevati njihovo zanesljivost;
- informacije o koncentracijah v tleh in podtalnici za tiste zadevne nevarne snovi, ki se bodo uporabljale ali bodo nastajale v obratu ali jih bo ta izpuščal. Če lahko prihodnja dogajanja na lokaciji, ki so znana v času priprave poročila, privedejo do uporabe, nastajanja in izpuščanja dodatnih nevarnih snovi, je priporočljivo, da se vključijo tudi informacije o koncentracijah v tleh in podtalnici za take zadevne nevarne snovi. Če takih informacij še ni, je treba opraviti nove meritve, če obstaja možnost onesnaženja tal in podtalnice z navedenimi nevarnimi snovmi, ki se bodo uporabljale ali bodo nastajale v obratu ali jih bo ta izpuščal (glej tudi zgoraj pomen izraza „količinska“).

4.3 Direktiva o odlagališčih

Odlagališča odpadkov pomenijo posebno vrsto dejavnosti v okviru direktive IED (Priloga I, dejavnost 5.4), ker so zajeta tudi z Direktivo Sveta 1999/31/ES o odlaganju odpadkov na odlagališčih (direktiva o odlagališčih). V členu 1(2) direktive o odlagališčih je pojasnjeno, da direktiva o odlagališčih vsebuje ustrezne tehnične zahteve za tista odlagališča, za katera velja direktiva IPPC (2008/1/EC), ter da so ustrezne tehnične zahteve direktive IPPC izpolnjene, če so izpolnjene zahteve direktive o odlagališčih.

Ker določbe člena 22 direktive IED niso bile vključene v predhodno direktivo IPPC, ni mogoče sklepati, da izhodiščno poročilo ne bi bilo potrebno za odlagališča odpadkov. Določbe direktive o odlagališčih, zlasti točka 3 Priloge I k navedeni direktivi (splošne zahteve v zvezi z varstvom tal in podtalnice), bi morale preprečevati kakršen koli vnos nevarnih snovi v tla in podtalnico. Poleg tega direktiva o odlagališčih vsebuje več koristnih elementov za pripravo izhodiščnega poročila, ki jih je treba dopolnjevati za vsak primer posebej. Za kvantifikacijo stanja tal in podtalnice bo morda treba uporabiti posebne postopke in metode, da bi se pri tem upoštevale posebne lastnosti odlagališča odpadkov (tesnjenje). Če se na območju odlagališča izvajajo druge neposredno povezane dejavnosti, bo morda že samo zaradi teh dejavnosti treba pripraviti izhodiščno poročilo.

5. FAZE PRIPRAVE IZHODIŠČNEGA POROČILA

Za določitev, ali je treba za določeno stanje pripraviti izhodiščno poročilo, in za samo pripravo izhodiščnega poročila je treba izvesti vrsto ključnih nalog.

Pri tem postopku je bilo opredeljenih osem faz, ki vključujejo naslednje glavne elemente:

faze 1–3: odločitev, ali je izhodiščno poročilo potrebno;

faze 4–7: določitev, kako je treba izhodiščno poročilo pripraviti;

faza 8: določitev vsebine poročila.

Če se v fazah 1–3 na podlagi razpoložljivih informacij izkaže, da izhodiščno poročilo ni potrebno, ni treba preiti na naslednje faze. Pristojni organ mora tak dokaz evidentirati in ga hraniti, vključno z razlogi za tako odločitev.

Lahko se zgodi, da se bodo dejavnosti obrata, za katerega ni treba pripraviti izhodiščnega poročila, v prihodnosti tako spremenile, da bo potrebno izhodiščno poročilo, na primer, če naj bi bile nevarne snovi prvič vključene v nov postopek. V takem primeru se potreba po pripravi izhodiščnega poročila v povezavi s posodobitvijo dovoljenja ponovno presodi v skladu s temi navodili.

Če je mogoče, je treba za izvedbo faz od 1 do 5 uporabiti obstoječe informacije.

V nekaterih primerih se lahko za oblikovanje elementov izhodiščnega poročila koristno uporabijo informacije, predložene v skladu z zahtevami iz Direktive 2011/92/EU o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje.

Za sestavo izhodiščnega poročila so lahko upoštevni tudi naslednji viri informacij:

- informacije, zbrane v okviru Direktive 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi (direktiva Seveso III), zlasti v zvezi s fazo 4;
- informacije, vključene v referenčne dokumente BAT, predvsem o emisijah iz skladiščenja, zlasti v zvezi s fazama 6 in 7.

Vendar če to ni mogoče, je treba zbrati nove informacije.

Čeprav so faze zaradi lažjega sklicevanja oštevilčene od 1 do 8, se lahko izvajajo v drugačnem vrstnem redu ali sočasno.

Preglednica 5.1

Glavne faze priprave izhodiščnega poročila

Faza	Dejavnost	Cilj
1.	Opreделите, katere nevarne snovi se uporabljajo ali nastajajo v obratu ali jih ta izpušča, in sestavite seznam teh nevarnih snovi.	Določiti, ali se nevarne snovi uporabljajo, nastajajo ali izpuščajo ali ne, zaradi odločitve o potrebi po pripravi in predložitvi izhodiščnega poročila.
2.	Opreделите, katere nevarne snovi iz faze 1 so „zadevne nevarne snovi“ (glej oddelek 4.2). Izključite tiste nevarne snovi, ki ne morejo onesnažiti tal ali podtalnice. Utemeljite in evidentirajte odločitve o izključitvi nekaterih nevarnih snovi.	Omejiti nadaljnjo obravnavo samo na zadevne nevarne snovi zaradi odločitve o potrebi po pripravi in predložitvi izhodiščnega poročila.
3.	Za vsako zadevno nevarno snov, preneseno iz faze 2, opredelite dejansko možnost onesnaženja tal ali podtalnice na lokaciji obrata, vključno z verjetnostjo izpustov in njihovimi posledicami, pri čemer upoštevajte zlasti: <ul style="list-style-type: none"> — količine vsake nevarne snovi ali skupin zadevnih podobnih nevarnih snovi; — kako in kje se nevarne snovi skladiščijo, uporabljajo in prevažajo v okolici obrata; — kje bi utegnilo priti do izpustov; — pri obstoječih obratih tudi ukrepe, sprejete za zagotovitev, da je onesnaženje tal ali podtalnice praktično nemogoče. 	Opredeliti, katere od zadevnih nevarnih snovi pomenijo morebitno tveganje onesnaženja na lokaciji, na podlagi verjetnosti izpustov takih snovi. Informacije za te snovi morajo biti vključene v izhodiščno poročilo.
4.	Zagotovite podatke o zgodovini lokacije. Pretehtajte razpoložljive podatke in informacije: <ul style="list-style-type: none"> — v zvezi s sedanjo rabo lokacije in o emisijah nevarnih snovi, ki so se pojavile in ki lahko povzročijo onesnaženje. Upoštevajte zlasti nesreče ali izredne dogodke, puščanja ali razlitja pri rutinskih postopkih, spremembe običajnega delovanja, površinske obdelave lokacije, spremembe nevarnih snovi, ki se uporabljajo; — v zvezi s preteklo rabo lokacije, zaradi katere je lahko prišlo do izpusta nevarnih snovi, naj so te enake kot te, ki se uporabljajo ali nastajajo v obstoječem obratu ali jih ta izpušča, ali drugačne. <p>Pregled predhodnih poročil o raziskavi je lahko v pomoč pri zbiranju teh podatkov.</p>	Opredeliti morebitne vire, ki so lahko povzročili, da so nevarne snovi, opredeljene v fazi 3, že prisotne na lokaciji obrata.

Faza	Dejavnost	Cilj
5.	<p>Opreделите okoljske danosti lokacije, ki vključujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> — topografijo; — geologijo; — smer toka podtalnice; — druge morebitne migracijske poti, kot so odtoki in napeljave; — okoljske posebnosti (npr. posebni habitati, vrste, zaščitena območja) in — rabo okoliških zemljišč. 	<p>Določiti, kam bi lahko nevarne snovi šle ob izpustu in kje jih iskati. Opredeliti tudi okoljske medije in receptorje, ki so potencialno ogroženi, ter kje na območju se izvajajo druge dejavnosti, pri katerih se izpuščajo enake nevarne snovi in bi lahko povzročile njihovo migracijo na lokacijo obrata.</p>
6.	<p>Uporabite rezultate iz faz od 3 do 5 za opis lokacije, pri čemer zlasti predstavite mesto, vrsto, obseg in količino onesnaženja v preteklosti ter morebitne vire prihodnjih emisij in navedite plasti tal in podtalnico, na katere bodo te emisije verjetno vplivale – opredelite povezave med viri emisij, potmi, po katerih se lahko onesnaženje seli, in receptorji, na katere bo to verjetno vplivalo.</p>	<p>Opredeliti mesto, naravo in obseg obstoječega onesnaženja na lokaciji in določiti, katere plasti tal in podtalnico bi lahko tako onesnaženje prizadelo. Primerjati z morebitnimi prihodnjimi emisijami za ugotovitev, ali območja sovpadajo.</p>
7.	<p>Če je na voljo dovolj informacij za količinsko opredelitev stanja onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi na podlagi faz od 1 do 6, potem pojdite neposredno na fazo 8. Če so informacije nezadostne, potem bo za pridobitev takih informacij potrebna invazivna raziskava lokacije. O podrobnostih take raziskave se je treba dogovoriti s pristojnim organom.</p>	<p>Zbrati dodatne informacije, ki so potrebne za količinsko oceno onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi.</p>
8.	<p>Izdelajte izhodiščno poročilo za obrat, v katerem je količinsko opredeljeno stanje onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi.</p>	<p>Predložiti izhodiščno poročilo v skladu z direktivo IED.</p>

Vsaka od osmih faz je podrobneje pojasnjena v nadaljevanju.

5.1 Faza 1: Opredelitev nevarnih snovi, ki se trenutno uporabljajo ali nastajajo v obratu ali jih ta izpušča

Pripraviti je treba seznam vseh nevarnih snovi, s katerimi se ravna znotraj meja obrata (kot surovine, proizvodi, vmesni proizvodi, stranski proizvodi, emisije ali odpadki). Seznam mora vključevati vse nevarne snovi, povezane z dejavnostmi iz Priloge I k direktivi IED ter z neposredno povezanimi dejavnostmi, ki so tehnično povezane z dejavnostmi, ki se izvajajo in ki bi lahko vplivale na onesnaženje tal ali podtalnice.

Če so nevarne snovi navedene pod trgovskimi imeni, je treba opredeliti tudi kemične sestavine. Pri zmesih ali spojinah je treba opredeliti relativni delež glavnih kemičnih sestavin.

5.2 Faza 2: Opredelitev zadevnih nevarnih snovi

Na podlagi seznama, pripravljenega v fazi 1, je treba določiti morebitno tveganje onesnaženja, ki ga predstavlja vsaka nevarna snov, pri čemer se upoštevajo njene kemijske in fizikalne lastnosti, kot so sestava, agregatno stanje (trdno, tekoče in plinasto), topnost, toksičnost, mobilnost, obstojnost itd. Te informacije je treba uporabiti za določitev, ali bi lahko snov povzročila onesnaženje tal in podtalnice ali ne. Podatke, skupaj z utemeljitvijo njihove razlage, je treba predstaviti tako, da je v izhodiščnem poročilu jasno, zakaj so bile snovi izključene ali vključene.

Če ima skupina snovi podobne lastnosti, se lahko obravnavajo skupaj, če je navedena utemeljitev za združitev v skupino.

Viri informacij lahko vključujejo popis razvrstitev in označitev, ki vsebuje informacije o razvrstitvi in označitvi snovi, prijavljenih na podlagi Uredbe (ES) št. 1272/2008 (uredba CLP), ter kemijske informacije o snoveh, registriranih na podlagi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (uredba REACH). Drugi viri informacij so lahko poročila o ocenah tveganja za 141 kemikalij na podlagi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 (uredba o obstoječih snoveh). Vse te vire je mogoče najti na spletni strani agencije ECHA.⁽¹⁾

Če je jasno, da nevarne snovi, ki se uporabljajo ali nastajajo v obratu ali jih ta izpušča, ne morejo povzročiti onesnaženja tal in podtalnice, izhodiščnega poročila ni treba pripraviti.

Obravnavo opredeljenih zadevnih nevarnih snovi je treba nadaljevati v fazi 3.

5.3 Faza 3: Ocena možnosti onesnaženja na lokaciji obrata

Vsako snov, preneseno iz faze 2, je treba obravnavati z vidika lokacije, da se ugotovi, ali obstajajo okoliščine, ki bi lahko povzročile izpust snovi v zadostnih količinah, da bi to pomenilo tveganje onesnaženja, naj bo to posledica enkratne emisije ali kopičenja več emisij.

Pri tem je treba upoštevati zlasti:

- (i) količino vsake nevarne snovi, ki se uporablja, nastaja ali se izpušča, glede na njene učinke na okolje.

Potrebna je previdnost, ker lahko stalno uhajanje omejene količine sčasoma povzroči precejšnje onesnaženje. Če se hranijo vhodno-izhodne informacije o nevarnih snoveh, jih je treba preučiti, da se ugotovijo morebitne emisije v tla in podtalnico;

- (ii) mesto vsake nevarne snovi na lokaciji, na primer, kje se dostavlja ali se bo dostavljala, skladiščila, uporabljala, selila po lokaciji, izpuščala, zlasti glede na lastnosti tal in podtalnice na zadevnem delu lokacije;
- (iii) pri obstoječih obratih: prisotnost in brezhibnost mehanizmov za zadrževanje nevarnih snovi, naravo in stanje površinske obdelave lokacije, mesto odtokov, napeljav ali drugih morebitnih migracijskih poti.

Opredeliti je treba metodo skladiščenja zadevnih nevarnih snovi, ravnanja z njimi in njihove uporabe ter navesti, ali obstajajo mehanizmi zadrževanja, da se preprečijo emisije, na primer zadrževalni zidovi, trdna podlaga, postopki ravnanja.

Opraviti je treba podroben fizični inšpekcijski pregled lokacije, da se preverita brezhibnost in učinkovitost ukrepov za preprečevanje izpustov.

Informacije, ki jih je treba zbrati, med drugim vključujejo:

- ali so na objektih in površinski obdelavi lokacije razpoke ali poškodbe. Opredeliti je treba, ali so v bližini morebitnih točk emisij zgibi ali razpoke;
- ali so na betonskih površinah vidni znaki kemičnih poškodb;
- ali so odtočni sistemi v dobrem stanju. Kjer je to varno, je treba pregledati jaške, odvodne kanale in odprte odtoke;
- opredeliti je treba drenažne poti, poti napeljav itd. in mesta iztokov;
- opredeliti je treba znake emisij, ki so že nastale, preučiti njihovo naravo in obseg ter razmisliti o verjetnosti njihove ponovitve;
- opredeliti je treba, ali se na lokaciji pojavljajo kakršne koli neposredne ali posredne emisije nevarnih snovi v tla ali podtalnico.

Na podlagi navedenega je treba opisati okoliščine, v katerih bi lahko prišlo do emisije v tla ali podtalnico, in verjetnost takih emisij ter opredeliti snovi, ki bi se lahko izpuščale v okolje in privedle do morebitnega tveganja onesnaženja.

⁽¹⁾ <http://echa.europa.eu/information-on-chemicals/>

Okoliščine, v katerih lahko pride do emisij, vključujejo:

nesreče/izredne dogodke, na primer prevrnjena cisterna na cesti na lokaciji, počena posoda, puščanje podzemnega rezervoarja, poškodba tesnila, nenamerni izpust, uhajanja iz poškodovanih odtokov, požar;

rutinske postopke, na primer puščanje med dostavo ali na spojih cevi, manjša razlitja med pretakanjem/prevozom proizvoda, uhajanja iz zamašenih ali poškodovanih odtokov, razpoke v betonski trdni podlagi;

načrtovane emisije, na primer izpusti v tla ali podtalnico.

Če je očitno, da zaradi količin nevarnih snovi, ki se uporabljajo ali nastajajo v obratu ali jih ta izpušča, ali zaradi lastnosti tal in podtalnice na lokaciji ni velike možnosti za onesnaženje tal ali podtalnice, potem izhodiščno poročilo ni potrebno.

Izhodiščno poročilo prav tako ni potrebno za obstoječe obrate, za katere so bili sprejeti ukrepi, zaradi katerih je onesnaženje tal ali podtalnice praktično nemogoče.

Če se po izvedbi te faze ugotovi, da izhodiščno poročilo ni potrebno, se vseeno pričakuje, da bo upravljavec evidencialno tako odločitev, vključno z razlogi zanj, pristojni organ pa bo to evidenco ocenil in hranil.

5.4 Faza 4: Podatki o zgodovini lokacije

Namen tega oddelka je določiti, katera od zadevnih nevarnih snovi, opredeljenih v fazi 3, je v tleh in podtalnici na lokaciji lahko prisotna že kot posledica dosedanjih dejavnosti, in ugotoviti, ali ti viri emisij sovpadajo z morebitnimi prihodnjimi točkami emisij.

Podatki o zgodovini lokacije morajo vključevati (i) zgodovino lokacije pred razvojem sedanjega/predlaganega obrata in (ii) zgodovino delovanja sedanjega/predlaganega obrata, za kar je treba:

- (i) pripraviti seznam predhodnih rab lokacije od zelene površine do razvoja predlaganega obrata. Opredeliti je treba, ali so te rabe vključevale katere koli od zadevnih nevarnih snovi, opredeljenih v fazi 3. Če so, kje je verjetno potekalo ravnanje z njimi, kakšna je verjetnost, da je prišlo do emisij v tla/podtalnico, in kakšni sanacijski ukrepi so bili sprejeti, če sploh? Uporabiti je treba podatke, ki se nanašajo prav na zadevno lokacijo, če so na voljo;
- (ii) za obrat, ki v času priprave izhodiščnega poročila že deluje, opredeliti, kakšna je verjetnost, da so med preteklim delovanjem obrata na lokaciji nastajale emisije. Pri tem je treba upoštevati zlasti:
 - kraj, naravo in obseg nesreč, izrednih dogodkov ali posrednih izpustov v preteklosti (dovoljenih ali drugačnih), ki so lahko povzročili izpust zadevnih nevarnih snovi v tla ali podtalnico;
 - kakšne spremembe ali izboljšave so bile uvedene v zvezi s postopkom, kemikalijami, ki se uporabljajo, kraji skladiščenja, metodami odstranjevanja itd. in zakaj? Na primer, ali so bile posledica predhodnega izrednega dogodka, nesreče, skorajšnje nesreče itd., ali so bile uvedene za zmanjšanje tveganja emisij, izboljšanje učinkovitosti, zmanjšanje odpadkov itd. Ali nakazujejo, da so lahko nastajale emisije?
 - evidenco vzdrževanja – ali je iz nje razvidno dobro stanje odtokov, rezervoarjev, zadrževalnih zidov, cevovodov itd.? Ali se vodi od začetka dejavnosti ali je bila uvedena pred kratkim?
 - podrobnosti o predhodno opravljenih raziskavah lokacije in izvedenih sanacijskih delih;
 - podatke o fizičnih inšpekcijskih pregledih, zbrane v fazi 3, ki lahko vsebujejo informacije o prisotnosti madežev, korozije, nove obdelave površine itd.

5.5 Faza 5: Okoljske danosti

Na podlagi rezultatov iz faz od 1 do 4 se opredelijo mesta na lokaciji, na katerih bi lahko nastale prihodnje emisije ali na katerih so emisije že morda nastale. Cilj faze 5 je določiti usodo kakršnih koli takih emisij, plasti tal in podtalnico, ki bi lahko bile prizadete, ter obseg in globino, v katerem oziroma do katere je treba določiti značilnosti zemljišča. Za to je treba poznati lastnosti tal in podtalnice na lokaciji obrata in okoliških območjih, ki lahko vplivajo na samo lokacijo obrata.

Uporabiti je treba podatke, ki se nanašajo prav na zadevno lokacijo, če so na voljo. Če takih podatkov ni, se uporabijo referenčni podatki, kvalitativna/subjektivna ocena, izpeljani ali ekstrapolirani podatki. Vedno je treba opredeliti vir podatkov in, če se podatki ne nanašajo prav na zadevno lokacijo, navesti utemeljitev za uporabo izbranih podatkov ter vključiti podrobnosti o kakršnih koli dovoljenih odstopanjih, ki se uporabljajo.

Pri obravnavi značilnosti lokacije je treba analizirati naslednje podatke:

Topografija

Lokalna topografija in vrsta talne površine (beton, odprta tla itd.) v bližini posamezne točke emisije bosta naravovali takojšnji učinek kakršnih koli emisij, učinek pa bo odvisen tudi od mesta emisije glede na talno površino (npr. v višini tal, nad tlemi, nadzemni cevovodi, pod nivojem tal).

Vrsta in naklon talne površine se lahko prikažeta na lokacijskem načrtu. Poleg tega je treba jasno opredeliti podlago zadrževalnega prostora, jam itd. glede na okoliško talno površino, zlasti kadar so pod nivojem tal (bodisi delno bodisi v celoti).

Geologija in hidrogeologija

Zagotoviti je treba opis tal in kamninskih plasti pod lokacijo ter fizikalno-kemijskih lastnosti vsake plasti, ki bi lahko vplivale na usodo in prenos snovi skozi tla.

Opredeliti je treba, ali so v posamezni plasti prisotne ali verjetno prisotne podzemne vode (vključno z visečimi vodami), in navesti hidravlični gradient, če je znan.

Navesti je treba, kaj pomenijo lastnosti tal in podtalnice v smislu prehajanja snovi skozi tla.

V poročilu ni potreben popoln geotehnični opis, ampak zadostuje preprost povzetek podatkov, medtem ko se nadaljnje podrobnosti lahko zagotovijo po potrebi za prihodnja upoštevanja.

Poleg tega je treba pri tem združiti vse razpoložljive informacije, da se predstavijo splošne razmere na lokaciji, ter ne ločevati objavljenih geoloških in hidrogeoloških podatkov od ugotovitev predhodnih in sedanjih raziskav.

Hidrologija

Navesti je treba prisotnost površinskih voda, njihovo smer toka, kakovost/razvrstitev in globino struge ali dna glede na površino lokacije. Navesti je treba, kako bi lahko emisije z lokacije vplivale na posamezno vodno telo.

Poti, ki jih je ustvaril človek

Opredeliti je treba poti, ki jih je ustvaril človek, poti napeljav, odtoke, rudnike itd., ki lahko delujejo kot migracijske poti za nevarne snovi, ter verjetno smer migracije, pri čemer je treba upoštevati, da je ta lahko nasprotna naravnemu topografskemu ali hidravličnemu gradientu.

Raba okoliških zemljišč in soodvisnosti

Opredeliti je treba rabo okoliških zemljišč, da se določijo industrije/dejavnosti, zlasti višje ležeče, pri katerih se morda uporabljajo enake ali podobne snovi in ki bi lahko povzročile selitev onesnaženja na lokacijo. V primeru selitve onesnaženja na lokacijo ob predaji dovoljenja je upravljavec tisti, ki mora dokazati, da onesnaženje ni bilo povzročeno med delovanjem obrata. Zato je pomembno vedeti, ali so lahko sosednja zemljišča vir enakih ali podobnih onesnaževal.

5.6 Faza 6: Opredelitev značilnosti lokacije

Pri opisu lokacije je treba zlasti predstaviti mesto, vrsto, obseg in količino onesnaženja v preteklosti ter morebitne vire prihodnjih emisij in navesti plasti tal in podtalnico, na katere bodo te emisije verjetno vplivale.

Pri tem so lahko koristni modeli, ki omogočajo ugotovitev povezav med viri emisij, potmi, po katerih se lahko onesnaženje seli, in receptorji, na katere bo to verjetno vplivalo. Združevanje različnih informacij bi moralo pomagati izboljšati razumevanje, kakšna tveganja lahko onesnaženje pomeni za okolje in zdravje ljudi.

V konceptualnem modelu lokacije so predstavljene sedanje ravni onesnaženja in morebitni prihodnji viri onesnaževanja za določeno območje. Model se lahko izdelata na podlagi informacij, pridobljenih v fazah od 3 do 5. To bo verjetno vključevalo obstoječe informacije in v manjšem obsegu nove informacije, ki niso povezane s spodnjo fazo 7. Če upravljavec predlaga, da se kot podlaga za razvoj konceptualnega modela lokacije uporabijo obstoječe informacije, je treba preučiti zanesljivost, točnost in ustreznost podatkov.

Namesto enega samega splošnega modela lokacije v obliki risbe ali besedila bo morda bolje izdelati več podrobnih posameznih modelov za vsako zadevno območje ob obratu. Na primer, konceptualni model območja okoli rezervoarja, ki bi lahko prikazoval izgradnjo zadrževalnega zidu, smer naklona tal, ali so točke polnjenja znotraj ali zunaj zadrževalnega zidu, vrsto obdelave površine na območju ter geološko sestavo in gladino podtalnice. Na podlagi teh informacij bi se nato domnevalo, kje bi lahko končale kakršne koli zadevne nevarne snovi, ki se izpuščajo.

Narava in kompleksnost konceptualnih modelov lokacije bosta odvisni od lokacije in dejavnosti, ki se izvaja(-jo).

5.7 Faza 7: Raziskava lokacije

Če obstaja dovolj informacij iz faz od 1 do 6 za opredelitev značilnosti območja lateralno in vertikalno ter opredelitev izhodiščnega stanja v smislu kvantificiranih ravni onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi, je treba preiti neposredno na fazo 8. Pri odločitvi za uporabo obstoječih informacij se morata upravljavec, ki jih bo zagotovil, in pristojni organ, ki jih bo ocenil, zavedati negotovosti in tveganj, povezanih z uporabo takih podatkov. Taka tveganja so med drugim naslednja:

- pretekli podatki ne upoštevajo zadostno izpustov zadevnih nevarnih snovi, ki so morda nastali od takrat, ko so bili zbrani prvotni podatki;
- pretekli podatki ne upoštevajo vseh zadevnih nevarnih snovi, ampak se osredotočajo na delež zadevnih nevarnih snovi; in
- pretekli podatki ne upoštevajo sprememb dejavnosti, ki so bile uvedene na lokaciji od takrat, ko so bili zbrani prvotni podatki, in so lahko povzročile spremembe nevarnih snovi, ki se uporabljajo ali nastajajo v obratu ali izpuščajo iz njega.

Najboljši način za zagotovitev izčrpnosti podatkov je, da se zagotovi, da sta metoda določanja in analiza jasno vzpostavljeni in sporočeni. Pri obstoječih obratih, kjer ni mogoče ugotoviti zanesljivosti in kakovosti preteklih informacij o stanju tal (npr. ker rezultati temeljijo na zastarelih metodah ali so nepopolni), je najprimerneje, da se meritve opravijo ponovno.

Če je mogoče opredeliti značilnosti le dela lokacije ali če ni dovolj informacij, na podlagi katerih bi bilo mogoče pripraviti izhodiščno poročilo, je treba dodatne informacije pridobiti z raziskavo lokacije. Nove meritve, opravljene pred začetkom obratovanja ali pozneje zaradi ponovne preučitve dovoljenja, so najboljši način za pridobitev izhodišča v zvezi s stanjem tal in podtalnice.

Strategija vzorčenja

Če se ugotovi, da bodo potrebne nove meritve, je treba razmisliti o primernih strategijah vzorčenja, tj. kako bodo opravljene nove meritve tal in podtalnice. Za izbiro najustreznejše strategije je priporočljivo komuniciranje med upravljavcem in pristojnim organom.

Izbrane strategije vzorčenja morajo zagotavljati zadostno zaupanje, da meritve in odvzeti vzorci natančno izražajo dejansko raven onesnaženja z zadevnimi nevarnimi snovmi ter tako omogočajo določitev sedanjega stanja tal in podtalnice. Izhodiščno poročilo mora vključevati predlagano metodo za oceno stanja onesnaženja lokacije, na primer statistične teste, ki bodo uporabljeni, in kakršne koli standarde ISO/CEN ali, če teh ni, nacionalne standarde, ki se bodo uporabljali. Pri sporočanju rezultatov izhodiščne raziskave je treba v poročilu ustrezno opisati pristop k vzorčenju in metode analize. Iz tega sledi, da bo treba pri oceni lokacije ob dokončnem prenehanju dejavnosti uporabiti enak pristop ter bodisi enake metode bodisi metode, za katere je bilo dokazano, da dajejo primerljive analizne rezultate.

Strategije vzorčenja morajo:

- biti osredotočene na opredeljene zadevne nevarne snovi ter njihove nevarne produkte razgradnje in metabolite, ki jih je treba oceniti glede na njihove fizikalno-kemijske lastnosti v zvezi z verjetnostjo onesnaženja tal ali podtalnice;
- upoštevati hidrogeološke in hidravlične razmere lokacije. Primerna gorvodna/dolvodna merilna mesta je treba pregledati, preden se določijo na lokaciji obrata. Pri inšpekcijskih pregledih podtalnice je treba upoštevati mogočo dinamiko v zvezi s smermi toka in nihanji gladine podtalnice;
- priznavati vpliv naravnih dejavnikov in dejavnikov, povezanih s postopkom, na odvzete vzorce in strategijo vzorčenja (kraj in metoda), povezavo vir-pot-receptor, heterogenost porazdelitve onesnaževal v tleh in podtalnici, ravnanje z vzorcem od njegovega odvzema in meritve do meritev, opravljenih v laboratoriju; in
- že od začetka upoštevati zajetje sedanjega stanja onesnaženja (vključno s preteklim onesnaženjem) in potrebo po oceni onesnaženja ob dokončnem prenehanju dejavnosti. Osnovni pogoj je jasna opredelitev in označitev mest vzorčenja.

Priporočajo se neciljno vzorčenje, ciljno vzorčenje ali kombinacija obeh. Vzorec je treba izbrati ob upoštevanju umestitve lokacije, razmer in lokalnega okolja, vključno z naravo in količino snovi, ki jih je treba izmeriti. Ti pristopi so opisani v nadaljevanju. Če je predlagana drugačna tehnika vzorčenja, na primer prirastno vzorčenje, morata raven zanesljivosti rezultatov v primerjavi z neciljnim ali ciljnim pristopom preučiti upravljavec in pristojni organ.

- (i) Ciljno vzorčenje je osredotočeno vzorčenje na območjih suma koncentracij onesnaževal (mesta skladiščenja, mesta pretovarjanja ali podobno). Tako kot pri neciljnem vzorčenju je glede na s tem povezane stroške potrebna predhodna odločitev, kakšna verjetnost odkritja se zahteva.
- (ii) Neciljno vzorčenje je običajno vzorčenje, s katerim se ob ustrezni gostoti podatkov pridobijo jasne in nedvoumne informacije o povprečnih koncentracijah snovi in njihovem razponu. Ker naj bi se s tem pristopom zagotovila natančna predstavitev celotne lokacije z uporabo enotnega vzorčenja za celotni obrat, na izbiro mest vzorčenja ne smejo vplivati zunanje okoliščine, kot so obstoječe zgradbe in uporaba ali domnevne koncentracije onesnaževal. Težave se lahko pojavijo pri uporabi neciljnega vzorčenja za obstoječe lokacije v zvezi z vzpostavljenimi objekti, napeljavami in pomožnimi objekti.

Pri tem pristopu se lokacija obravnava kot območje, za katero so potrebni izhodiščni podatki (tj. lokacija se obravnava kot celota, zato ni treba upoštevati tlorisa obrata ali posebnih tveganj, ki jih pomenijo rezervoarji, proizvodni obrat itd.). Pri sprejetju takega pristopa bo potrebna predhodna odločitev o tem, kakšna mora biti verjetnost ugotovitve onesnaženja v vsakem primeru, ob upoštevanju neizogibno večjega števila vzorcev in s tem povezanih stroškov, potrebnih za zagotovitev večje verjetnosti.

Negotovosti, povezane s podatki o tleh in podtalnici

V zvezi z negotovostmi, povezanimi s podatki o tleh in podtalnici pri neciljnem in ciljnem vzorčenju, je treba upoštevati naslednja dva pomembna elementa:

- (i) Zbiranje izhodiščnih podatkov o podtalnici: razmere podtalnice se lahko spreminjajo hitreje kot razmere tal, kakovost podtalnice pa se spreminja in niha zaradi dejavnikov, ki niso povezani z dovoljenimi dejavnostmi, kot so sezonske spremembe gladine podtalnice in kakovosti, drugi viri onesnaženja, selitev madežev onesnaževal, spremembe vrednosti pH ali redukcijskega in oksidacijskega potenciala vodonosnika, hudi nalivi itd. Vzorečje več kot enega nabora podatkov o podtalnici za določitev izhodiščnega stanja (npr. nabor rezultatov četrletnega spremljanja, ki obsega najmanj enoletno obdobje), lahko bistveno izboljša zanesljivost, s katero lahko upravljavec sporoči izhodiščno stanje podtalnice.
- (ii) Uporaba statističnih tehnik analize podatkov za oceno podatkov o tleh: statistične metode lahko pomagajo pri kvantificiranju negotovosti, povezane z ocenami povprečne ali srednje koncentracije onesnaževal v tleh, in torej zagotovijo zanesljivejšo podlago za odločitve ocenjevalcev in regulatorjev. Koncentracije onesnaževal, izmerjene med raziskavo lokacije, se lahko primerjajo s „kritično koncentracijo“, ki jo opredeli uporabnik, ali kazalnikom tveganja.

Če bodo uporabljene statistične metode, je treba presoditi, ali so podatki, pridobljeni med raziskavo, primerni za ta namen (npr. dovolj podatkov iz ustreznih globin, z ustreznih mest in dosledne kakovosti). Za uporabo tega pristopa je potreben dober konceptualni model, kot je opisan v fazi 6, ki nato zagotavlja podlago za strategijo vzorčenja, potrebno za zbiranje podatkov, primernih za statistično analizo.

Analiza vzorcev

Za zagotovitev primerljivosti rezultatov izhodiščne raziskave z rezultati, pridobljenimi pozneje, je treba uporabiti potrjene metode analize (tj. formalen in dokumentiran dokaz, da je analizna metoda primerna za predvideni namen ter točna in ponovljiva). Če obstajajo standardi CEN ali ISO ali, če teh ni, nacionalni standardi, je treba te standarde uporabljati.

Bistvena zahteva je, da sta neposredno medsebojno primerljivi analitična učinkovitost metod, uporabljenih za izdelavo izhodiščnega poročila, in analitična učinkovitost metod, uporabljenih za oceno lokacije ob dokončnem prenehanju dejavnosti. Posebno pomembno je, da sta neposredno primerljiva obseg in način zajema determinant v metodi. Še zlasti ker se lahko najboljša praksa laboratorija sčasoma spremeni, je zelo pomembno, da se zagotovi ustrezen opis metod analize, ki bo podlaga za prihodnje analize, kot se zahtevajo na podlagi direktive IED.

Mogoče je, da bo po raziskavi za zbiranje izhodiščnih podatkov o tleh in podtalnici potrebna dodatna raziskava, na primer, če je bilo pri raziskavi ugotovljeno preteklo onesnaženje (nastalo zaradi dovoljenih dejavnosti ali drugače), ki zahteva dodatno označitev ali sanacijo.

Po raziskavi lokacije bodo morda potrebni dodatni ali posodobljeni konceptualni modeli lokacije, kot so opisani v fazi 6.

5.8 Faza 8: Izdelava izhodiščnega poročila

Namen te faze je povzeti vse ocenjene informacije, zbrane v fazah od 1 do 7, za izdelavo poročila, v katerem je opredeljeno stanje onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi. V samem izhodiščnem poročilu mora biti natančno in jasno opisano, kateri podatki so bili uporabljeni za ugotovitev stanja tal in podtalnice, katere metode so bile uporabljene za vzorčenje in analizo podtalja ter kako so bili rezultati preverjeni, statistično ali metodološko. V bistvu mora biti v njem jasno predstavljen niz ukrepov, ki jih je mogoče ob zaprtju lokacije v celoti ponoviti, skupaj z rezultati, da se omogoči količinska primerjava. Za to je v dodatek k temu dokumentu vključen kontrolni seznam.

Če so prisotne snovi, ki lahko povzročijo onesnaženje, je treba v izhodiščnem poročilu navesti, s katerimi plastmi tal ali telesi podzemne vode so povezane, ter opisati njihovo koncentracijo, vrsto in obseg. Jasna navedba, katere zadevne nevarne snovi niso prisotne, je prav tako pomembna kot opredelitev tistih, ki so.

Izhodiščno poročilo mora:

- biti pripravljeno v logični in strukturirani obliki;
- vsebovati zadostne informacije za določitev obsega in vpliva sedanje dejavnosti ali sedanjih dejavnosti, ki jih vključuje dovoljenje, vključno z datumi vseh upoštevnihih meritev tal in podtalnice;
- zagotavljati jase in natančen opis uporabljenih pristopov in rezultatov, dobljenih z oceno, ter mesta kakršnih koli invazivnih del, vodnjakov, vrtin in drugih točk vzorčenja v skladu s standardiziranim geografskim koordinatnim sistemom;
- zagotavljati jase opis analiznih tehnik, uporabljenih za določitev koncentracij nevarnih snovi v tleh in podtalnici, s sklicevanjem, kjer je to ustrezno, na uporabljene nacionalne ali mednarodne standarde ter kakršna koli navodila držav članic, ki so obstajala med raziskavo;
- navajati znanstvene negotovosti in omejitve pristopa, uporabljenega pri pripravi poročila;
- vključevati vse upoštevne tehnične podatke (meritve, potrdila o umerjanju, analitične standarde, akreditacije, zemljevide, dnevnik vzorčenja itd.), da se zagotovi, da je ob dokončnem prenehanju dejavnosti mogoče opraviti veljavno količinsko primerjavo.

Predvidene so razlike v vrsti, temeljitosti in predstavitvi izhodiščnih poročil med različnimi dejavnostmi, na katere se nanaša direktiva IED, ki pa so sprejemljive, če je še vedno mogoče ustrezno določiti stanje onesnaženja tal in podtalnice z zadevnimi nevarnimi snovmi v času priprave poročila.

Dodatek

Izhodiščna raziskava in kontrolni seznam za poročilo

<p>ODLOČITEV, ALI JE IZHODIŠČNO POROČILO POTREBNO</p> <p>Opredelitev nevarnih snovi, ki se uporabljajo ali nastajajo v obratu ali jih ta izpušča</p> <p>Ocena za opredelitev tistih nevarnih snovi, ki lahko povzročijo onesnaženje tal ali podtalnice (zadevne nevarne snovi)</p> <p>Opredelitev možnosti, da bi zadevne nevarne snovi dejansko povzročile onesnaženje</p> <p>Opredelitev vseh morebitnih virov onesnaženja v preteklosti</p>
<p>PODROBNOSTI O ZBIRANJU PODATKOV</p> <p>Obstoječi podatki</p> <p>Upoštevnost načrti obrata (v katerih so prikazane meje in ključne točke)</p> <p>Pregled in povzetek predhodnih poročil, s sklicevanji na poročila</p> <p>Povzetek kakršne koli ocene tveganja, izvedene na lokaciji obrata, ki je upoštevana za zbiranje izhodiščnih podatkov</p> <p>Raziskava lokacije</p> <p>Podlaga za raziskavo – lahko vključuje seznam morebitnih virov onesnaževal, upoštevanih za vsako predlagano mesto raziskave</p> <p>Omejitve, ki se uporabljajo za določitev mest raziskave lokacije</p> <p>Metode, uporabljene za raziskovalne izkope, npr. vrtine, preizkusni jarki, vzorci sondiranja</p> <p>Metode, uporabljene za zbiranje, shranjevanje in prevoz vzorcev v analizni laboratorij</p> <p>Vzorčenje in spremljanje</p> <p>Podlaga za strategijo vzorčenja, npr. če je ciljna, podlaga za cilje; če je neciljna, utemeljitev za prostorsko razporeditev in načrt</p> <p>Opis in pojasnilo programov spremljanja za podzemne in površinske vode</p> <p>Podrobnosti spremljanja in vzorčenja, vključno z mesti, globinami, pogostostmi</p> <p>Analiza</p> <p>Podlaga za izbiro analiznih metod</p> <p>Opis in učinkovitost analiznih metod</p>
<p>PREDSTAVITEV IN RAZLAGA PODATKOV V BESEDILU POROČILA</p> <p>Opis razmer, opaženih na lokaciji, vključno z režimom podtalnice in lastnostmi površinskih voda</p> <p>Zbirne preglednice kemičnih analiz in spremljanja lokacije</p> <p>Opis vrste, narave in prostorske porazdelitve onesnaženja, z načrti, kjer je to ustrezno</p> <p>Analiza nabora podatkov in izpeljava reprezentativnih koncentracij za posamezna onesnaževala pri primerni ravni značilnosti</p> <p>Ocena rezultatov raziskave lokacije v primerjavi s konceptualnim modelom</p>

PREDSTAVITEV NEOBDELANIH PODATKOV (PRILOGA K POROČILU)

Načrt, v katerem so prikazana mesta spremljanja in vzorčenja

Opis del na lokaciji in opažanj na kraju samem

Podatki iz raziskovalnih vrtin, jedra ali vrtanja

Podrobnosti o odzivnem območju in druge konstrukcijske podrobnosti o napravah za spremljanje vrtin

Rezultati spremljanja

Opis vzorcev, predloženih za analizo

Ustrezni podatki o zagotavljanju/nadzoru kakovosti – to lahko vključuje akreditacije osebja, potrdila o umerjanju opreme, akreditacije laboratorijev (nacionalni in mednarodni standardi)

Analitična poročila laboratorijev, izpolnjena v skladu z ustreznimi podatki o zagotavljanju/nadzoru kakovosti, vključno z ustreznimi mednarodnimi analitskimi standardi ali standardi preskusne metode

Evidenca nadzorne verige za zbrane vzorce in podatke